

COM ES VAN ACOMIADAR ELS TRES SAVIS DEL GENTIL

Quan el gentil va haver acabat la seva oració, es va rentar les mans i la cara a la bella font, per les llàgrimes que havia vessat, i es va eixugar amb un drap blanc que portava, amb el qual tenia per costum d'eixugar-se els ulls quan plorava per la tristesa que solia sentir. Després es va asseure al costat dels tres savis, i va dir aquestes paraules:

—Per gràcia i per benedicció de Déu s'ha escaigut que jo m'he trobat amb vosaltres, senyors, en aquest lloc en el qual Déu ha volgut recordar-se de mi i prendre'm com a servidor seu. Beneït sigui el Senyor, i beneït sigui el lloc, i que Déu us beneeixi, i beneït sigui Déu, que us va conduir fins aquí! I en aquest lloc on he rebut tanta felicitat, vull, en presència vostra, senyors, triar i elegir aquella religió que se m'ha revelat com a veritable, per la gràcia de Déu i per les paraules que vosaltres m'heu dit. I aquella religió vull professar, i per honrar-la i difondre-la vull treballar cada dia de la meua vida.

Quan el gentil va haver dit aquestes paraules i es va aixecar per agenollar-se i manifestar de genolls la religió que desitjava, va veure venir de lluny pel bosc dos gentils de la seva terra que vivien en l'error en què ell havia viscut, els quals el gentil coneixia. I per això el gentil va dir als tres savis que ell volia esperar aquells dos gentils que venien, per triar i manifestar en presència seva la religió que és via de veritat. I els tres savis es van aixecar i es van acomiadar del gentil amb gran amabilitat i devoció. Foren moltes les benediccions que els tres savis van adreçar al gentil, i el gentil als tres savis; i abraçades, besades, llàgrimes i plors van ser en el seu comiat i a la fi de la seva conversa. Però abans que els tres savis haguessin marxat d'aquell lloc, el gentil els va dir que el sorprenia molt que no s'esperessin per sentir quina era la religió que ell triaria sobre les altres.

Quan lo gentil hac finida sa oració, en la bella font llavà ses mans e sa cara, per raó de les llàgremes que havia gitades, e eixugà's en un blanc capçó que portava, ab lo qual havia en costuma d'eixugar sos ulls quan ploraven per la tristícia en què ésser solia. Enaprés assec-se de costa los tres savis, e dix aquestes paraules:

—Per gràcia e per benedicció de Déu s'és esdevengut que jo em son encontrat amb vosaltres, senyors, en est lloc en lo qual Déu m'ha volgut remembrar e prendre a ésser son servidor. On, beneït sia lo Senyor, e beneït sia lo lloc, e vosaltres siats beneïts d'ell, e beneït sia Déu qui us mes en volentat que venguéssets en est lloc! E en est lloc on tanta de bonaventura m'és esdevenguda, vull, en presència de vosaltres, senyors, triar e elèger aquella llig qui m'és significada ésser vera, per la gràcia de Déu e per les paraules que vosaltres m'havets dites. E en aquella llig vull ésser, e per aquella a honrar e a manifestar vull treballar tots los jorns de ma vida.

Quan lo gentil hac finides aquestes paraules e es fo llevat en peus per ço que s'agenollàs e que de genollons manifestàs la llig que desirava, ell viu, lluny de si, venir per lo boscatge dos gentils qui eren de sa terra e que eren en l'error en què ell ésser solia, e los quals lo gentil coneixia. E per açò lo gentil dix als tres savis que ell volia esperar aquells dos gentils qui venien, e volia en llur presència triar e manifestar la llig qui és via de veritat. E los tres savis se llevaren en peus e preseren comiat del gentil molt agradablement e devota. Moltes foren les benediccions que los tres savis dixeren al gentil, e lo gentil als tres savis; e abraçaments e besaments e llàgremes e plors foren a llur comiat e a la fi de llurs paraules. Mes ans que los tres savis fossen partits d'aquell lloc, lo gentil llur demanà e dix que molt fortment se meravellava d'ells com no esperaven oir qual era la llig que ell triaria sobre les altres.

Els tres savis van respondre que no volien saber quina elegiria per tal que cadascú pogués pensar que triaria la seva.

—I sobretot perquè és una matèria sobre la qual disputem, per veure, segons la força de la raó i la capacitat de l'enteniment, quina ha de ser la religió que triaràs. I si tu ens manifestaves quina religió estimes més, no tindríem tan bona matèria per disputar i per trobar la veritat.

Després de dir aquestes paraules, els tres savis se'n tornaren a la ciutat d'on havien vingut. I el gentil, contemplant les flors dels cinc arbres i recordant allò que havia concebut, esperà els dos gentils que venien.

Los tres savis resposeren e dixeren que per ço que cascú hagués opinió que triàs sa llig, no volien saber qual llig elegeria.

—E majorment com sia a nós matèria que ens esputem entre nós per veer, segons força de raó e de natura d'enteniment, qual deu ésser la llig que tu triaràs. E si tu denant nós manifestaves aquella llig que tu més ames, no hauríem tan bé matèria com nos esputàssem, ni com la veritat atrobàssem.

Finides estes paraules, los tres savis se'n retornaren a la ciutat d'on eren eixits. E lo gentil, regardant en les flors dels cinc arbres e remembrant ço que havia concebut, esperà los dos gentils que venien.

Llibre del gentil e dels tres savis (1274-1276), epíleg

